

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-1-411/64/794/02/GG

Warszawa, 2003-01-09

DECYZJA Nr DPI - 2/2003

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu kontroli przez Commatone Ltd. z siedzibą w Slough, Wielka Brytania, nad Spółką Gyproc Benelux SA/NV z siedzibą Wijnegem, Belgia, poprzez nabycie akcji tej Spółki.

UZASADNIENIE

W dniu 25 października 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu pełnej kontroli przez Commatone Ltd. z siedzibą w Slough (Wielka Brytania), nad Gyproc Benelux SA/NV z siedzibą w Wijnegem (Belgia) i jej spółkami zależnymi, w wyniku nabycia 52,94% akcji tej Spółki.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. przedsiębiorców w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą antymonopolową,
- przejęcie kontroli nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzonerycyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy, powodująca odstępianie od obowiązku zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej organem antymonopolowym,

wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 6 listopada 2002 r.

Przedmiotowe zgłoszenie zostało wystosowane do Urzędu w dniu 25 października 2002 r. Z uwagi na fakt, iż umowa w sprawie przedmiotowej transakcji („*Umowa Nabycia Akcji*”) została podpisana w dniu 20 października 2002 r., tym samym został zachowany 7-dniowy termin na zgłoszenie zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej.

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje.

Opis transakcji.

Przedmiotowa transakcja ma charakter eksterytorialny, ponieważ dokonuje się między spółkami, z których żadna nie ma siedziby w Polsce. Jednak ze względu na fakt, że obaj przedsiębiorcy uczestniczący w transakcji posiadają w Polsce spółki zależne, znajduje zastosowanie art. 1 ust. 2 ustawy antymonopolowej, stanowiący, iż każda transakcja wywierająca lub mogąca wywrzeć wpływ na rynek polski podlega zgłoszeniu organowi antymonopolowemu.

Commatone Ltd., bezpośrednio przejmująca kontrolę nad Gyproc Benelux SA/NV (zwaną dalej *Gyproc*) jest podmiotem pośrednio zależnym od BPB plc (Wielka Brytania). BPB plc jest w chwili obecnej znaczącym akcjonariuszem Gyproc, posiadającym 46,1% jej kapitału zakładowego. Pozostałe akcje Gyproc są w posiadaniu Etex Group S.A. (*Etex*), z wyłączeniem niewielkiej ich liczby (0,96%) należącej do różnych osób fizycznych. Zgodnie z warunkami i postanowieniami umowy zawartej pomiędzy BPB plc a Etex, spółce BPB plc przysługuje prawo pierwokupu akcji Gyproc, będących w posiadaniu Etex. Zatem w wyniku niniejszej transakcji nastąpi zwiększenie pakietu akcji BPB plc (oraz związanych z nim praw) w Gyproc z 46,1% do 99%.

BPB plc zainteresowana jest niezwłoczną odsprzedażą przedsiębiorstw Gyproc zlokalizowanych na terenie Niemiec i Polski na rzecz spółki Lafarge z Paryża, Francja, w ramach odrębnej transakcji, a zatem kontrola sprawowana przez BPB plc nad tymi przedsiębiorstwami będzie miała charakter jedynie przejściowy.

Przyczyny transakcji.

BPB plc, jako znaczący akcjonariusz Gyproc, jest zainteresowana długoterminową ochroną potencjału tej Spółki, a także rozwiązaniem utworzonego w 1957 r. z Etex wspólnego przedsięwzięcia i zerwaniem łączącej ich do tej pory strukturalnej więzi. Nabywając w wyniku przedmiotowej transakcji zakłady produkcyjne Gyproc zlokalizowane w krajach Beneluksu, BPB plc uzyska pełniejszy dostęp do rynków belgijskiego i holenderskiego, na których do tej pory była mniej zauważalna. BPB plc pragnie na tych rynkach promować strategię, polegającą na opracowywaniu systemów odpowiadających indywidualnym potrzebom klienta (tzn. opartych na sprzedaży „rozwiązań”, a nie produktów), dzięki czemu możliwe będzie poszerzenie ogólnego zasięgu rynku w tych krajach.

Uczestnicy koncentracji.

Commatone Ltd. – aktywny uczestnik koncentracji jest inwestycyjną spółką holdingową, nie prowadzącą działalności handlowej. Jest podmiotem bezpośrednio zależnym od spółki BPB Investments Overseas Ltd. oraz pośrednio, podmiotem w 100% zależnym brytyjskiej Grupy BPB plc.

BPB plc działa w sektorze nienośnych ścian działowych. Jej działalność koncentruje się na produkcji tynków i płyt gipsowo-kartonowych (obejmujących m.in. płyty ogniochronne). BPB plc produkuje również karton (używany do produkcji płyt gipsowo-kartonowych oraz opakowań), a także materiały izolacyjne i dekoracyjne. BPB plc prowadzi działalność o zasięgu globalnym – działa w Europie, Ameryce Północnej i Południowej, Afryce i Azji – poprzez 80 zakładów produkcyjnych w ponad 50 krajach.

BPB plc działa w Polsce poprzez swój podmiot zależny – Rigips Polska-Stawiany Sp. z o.o.. Jest również właścicielem akcji w spółce Dolina Nidy S.A., która nie prowadzi żadnej działalności (tzw. „spółka uśpiona”). Rigips Polska-Stawiany Sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie produkcji i sprzedaży płyt gipsowo-kartonowych i płyt styropianowych oraz w zakresie sprzedaży innych materiałów związanych z branżą budowlaną, takich jak wkręty, płytki, itp.

Gyproc – pasywny uczestnik koncentracji, jest spółka utworzoną w 1957 r. jako wspólne przedsięwzięcie BPB plc i Etex, którego celem był rozwój działalności związanej z materiałami budowlanymi. Gyproc prowadzi działalność w zakresie produkcji i dystrybucji płyt oraz gipsu, wykorzystywanych głównie w budownictwie oraz w instalacjach przemysłowych. Ponadto,

działalność spółki Gyproc obejmuje produkcję mas szpachlowych oraz dystrybucję akcesoriów do płyt gipsowo-kartonowych. Działalność spółki Gyproc koncentruje się na rynku europejskim, głównie w krajach Beneluksu (Belgia, Holandia i Luksemburg), Niemczech i Polsce.

Jedynym polskim podmiotem w pełni kontrolowanym przez Gyproc jest spółka Unigyp Polska Sp. z o.o., prowadząca działalność handlową związaną z systemami konstrukcyjnymi wykorzystywanymi do budowy nienośnych ścian działowych. Gyproc posiada również pakiet 15,56% akcji w spółce Grupa PSB S.A., prowadzącej działalność w zakresie dystrybucji materiałów wykorzystywanych w przemyśle budowlanym.

Rynek właściwy w sprawie.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

W niniejszej sprawie za rynek produktowy należy uznać rynek systemów suchej zabudowy wykorzystywanych do budowy nienośnych ścian działowych, ponieważ właśnie na tym rynku prowadzą działalność obaj uczestnicy koncentracji. Nienośne ściany działowe mogą być wykonywane z różnych materiałów, takich jak: płyty gipsowo-kartonowe, sklejka, płyty wiórowe, płyty włókno-cementowe i silikatowe, cegły wapienno-piaskowe oraz beton komórkowy. Wspólnymi cechami powyższych produktów jest stabilność, wytrzymałość, łatwość stosowania, a także stosunkowo prosty i tani proces ich produkcji, powodujący, że ich ceny za metr kwadratowy są porównywalne.

Zarówno PBP plc jak i Gyproc prowadzą działalność na terytorium całej Europy i w zasadzie za właściwy rynek geograficzny w niniejszej sprawie można uznać rynek europejski. Choć najwięksi producenci materiałów do budowy nienośnych ścian działowych są obecni na większości rynków krajowych i mogą zaopatrywać dany rynek z zakładów zlokalizowanych w sąsiednich państwach, to jednak handel zagraniczny ma ograniczony zasięg. Pomijając stosunkowo wysokie koszty transportu w stosunku do ostatecznych cen sprzedaży, istnieją zasadnicze różnice w normach i technologiach stosowanych w przemyśle budowlanym różnych krajów. Z tego względu w niniejszej sprawie za rynek właściwy w ujęciu geograficznym, należy uznać zatem poszczególne rynki krajowe, na których prowadzą

działalność uczestnicy koncentracji.

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym.

Zgodnie z definicjami rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawartymi w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334), w przedmiotowej koncentracji rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ, jest rynek w *układzie horyzontalnym (poziomym)*, czyli każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%.

Jak ustalił organ antymonopolowy wspólnym rynkiem produktowym, na którym zaangażowani są BPB plc i Gyproc jest rynek systemów suchej zabudowy wykorzystywanych do budowy nienośnych ścian działowych, a rynkami geograficznymi, na których łączny udział obu przedsiębiorców uzyskany w wyniku koncentracji przekroczy 20% są:

- rynek francuski – 34%,
- rynek austriacki – 25%,
- rynek niemiecki – 23%.

Rynek materiałów budowlanych, w tym rynek materiałów do budowy nienośnych ścian działowych, charakteryzuje się występowaniem dostawców o silnej pozycji, działających zarówno na szczeblu produkcji jak i dystrybucji. Uczestnicy przedmiotowej koncentracji, tj. BPB plc i Gyproc, zmuszeni są stawiać czoła silnej konkurencji zarówno ze strony takich producentów jak: Knauf, Lafarge i Fermacell, Ytong oraz CMC, jak również ze strony wielu dużych przedsiębiorstw handlowych (dystrybucyjnych). Wyżej wymienieni producenci posiadają zakłady produkcyjne w całej Europie i sprzedają swoje produkty za pośrednictwem hurtowni materiałów budowlanych, prowadzących działalność przede wszystkim na skalę lokalną i krajową.

W odniesieniu do rynku polskiego, organ antymonopolowy ustalił, iż nie ma rynków właściwych – zgodnie z definicjami tych rynków, określonymi w ww. rozporządzeniu – na które zamierzona koncentracja wywierałaby wpływ w *układzie horyzontalnym, wertykalnym, bądź konglomeratowym*, ponieważ uczestnicy koncentracji oceniają swój łączny udział w polskim rynku systemów suchej zabudowy wykorzystywanych do budowy nienośnych ścian działowych na **(tajemnica przedsiębiorstwa)**.

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Ad a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym, poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Ze względu na „zasadę skutku” określona w art. 1 ust. 2 ustawy antymonopolowej, organ antymonopolowy ocenił zamierzona koncentrację z punktu widzenia jej skutków dla rynku polskiego. Jak wykazało przeprowadzone postępowanie, na polskim rynku systemów suchej zabudowy wykorzystywanych do budowy nienośnych ścian działowych nie występuje ani horyzontalna, ani wertykalna, czy też konglomeratowa styczność działalności przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji. Łączny udział BPB plc i Gyproc w tym rynku w wyniku zamierzonej koncentracji wyniesie (**tajemnica przedsiębiorstwa**), a zatem planowana transakcja nie doprowadzi do powstania lub umocnienia się pozycji dominującej uczestników koncentracji na polskim rynku systemów suchej zabudowy wykorzystywanych do budowy nienośnych ścian działowych.

Ad b) Drugą z przesłanek, którą należy wykazać wyrażając zgodę na dokonanie koncentracji, jest brak istotnego ograniczenia konkurencji. Jak wykazano powyżej, planowana koncentracja nie doprowadzi do powstania lub umocnienia się pozycji dominującej uczestników koncentracji na polskim rynku systemów suchej zabudowy wykorzystywanych do budowy nienośnych ścian działowych. Ponadto, przejęcie kontroli przez BPB plc nad Gyproc, a więc i nad jej polską spółką Unigyp Polska Sp. z o.o., ma charakter przejściowy, ponieważ zamiarem BPB plc jest niezwłoczna odsprzedaż przedsiębiorstw Gyproc m.in. w Polsce. Ta okoliczność, jak również

nie osiągnięcie w wyniku koncentracji pozycji dominującej na rynku powodują, że przejęcie kontroli przez BPB plc nad Gyproc, nie przyczyni się do istotnego ograniczenia konkurencji na polskim rynku systemów suchej zabudowy wykorzystywanych do budowy nienośnych ścian działowych.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stąd wyrażenie zgody na dokonanie koncentracji jest uzasadnione.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

Zastępca Dyrektora
Departamentu Przemysłu i Infrastruktury
Jolanta Steppa

Otrzymuje:

Pani Katarzyna Terlecka
Pełnomocnik: Commatone Ltd.
Janicka-Sosna, Namiotkiewicz i Wspólnicy
Clifford Chance Spółka Konandytowa
Norway House
ul. Lwowska 19
00-660 Warszawa